

Folke frågar om virus och bakterier

För barn i förskoleåldern om
sjukdomar, vaccin och vad som är
viktigt för att må bra.

Folkhälsomyndigheten

Folke frågor om virus och bakterier

Materialet om Folke finns att beställa och ladda ner från
www.folkhalsomyndigheten.se/vaccin-funkar.

Denna publikation finns både som pdf och i tryckt format.

©Folkhälsomyndigheten 2022.

Artikelnummer: 22315.

Grafisk produktion: Södra Tornet.

Folke frågar om virus och bakterier

För barn i förskoleåldern om
sjukdomar, vaccin och vad som är
viktigt för att må bra.

“Hej, jag heter Folke. Jag har några frågor om virus och bakterier.”

Nu ska vi hjälpa Folke att svara på frågorna.

Om du undrar något är det bara att fråga.

Hej, jag heter Folke. Jag har några frågor om virus och bakterier.

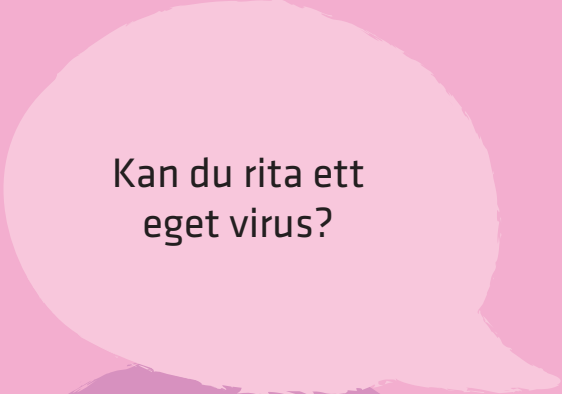
“Vad är virus och bakterier, och vad är det för speciellt med dem?”

Virus och bakterier är så små att du inte kan se dem med ögat. Men i mikroskop kan du se dem.

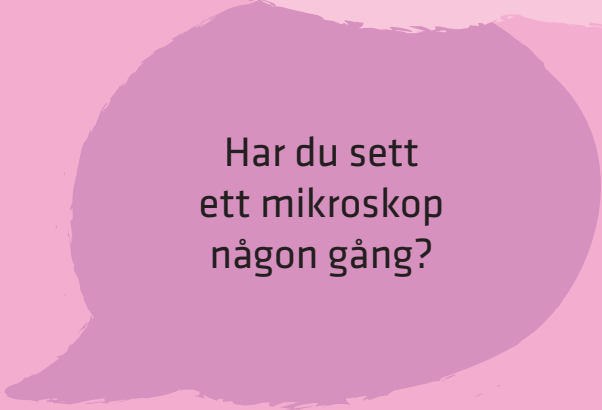
Det finns många olika sorter – de har olika färger och former och kan ibland se lite roliga ut.

Virus och bakterier kan smitta från en människa till en annan och göra så att personer blir sjuka på olika sätt. Ibland blir du bara lite sjuk, och ibland lite mer sjuk.

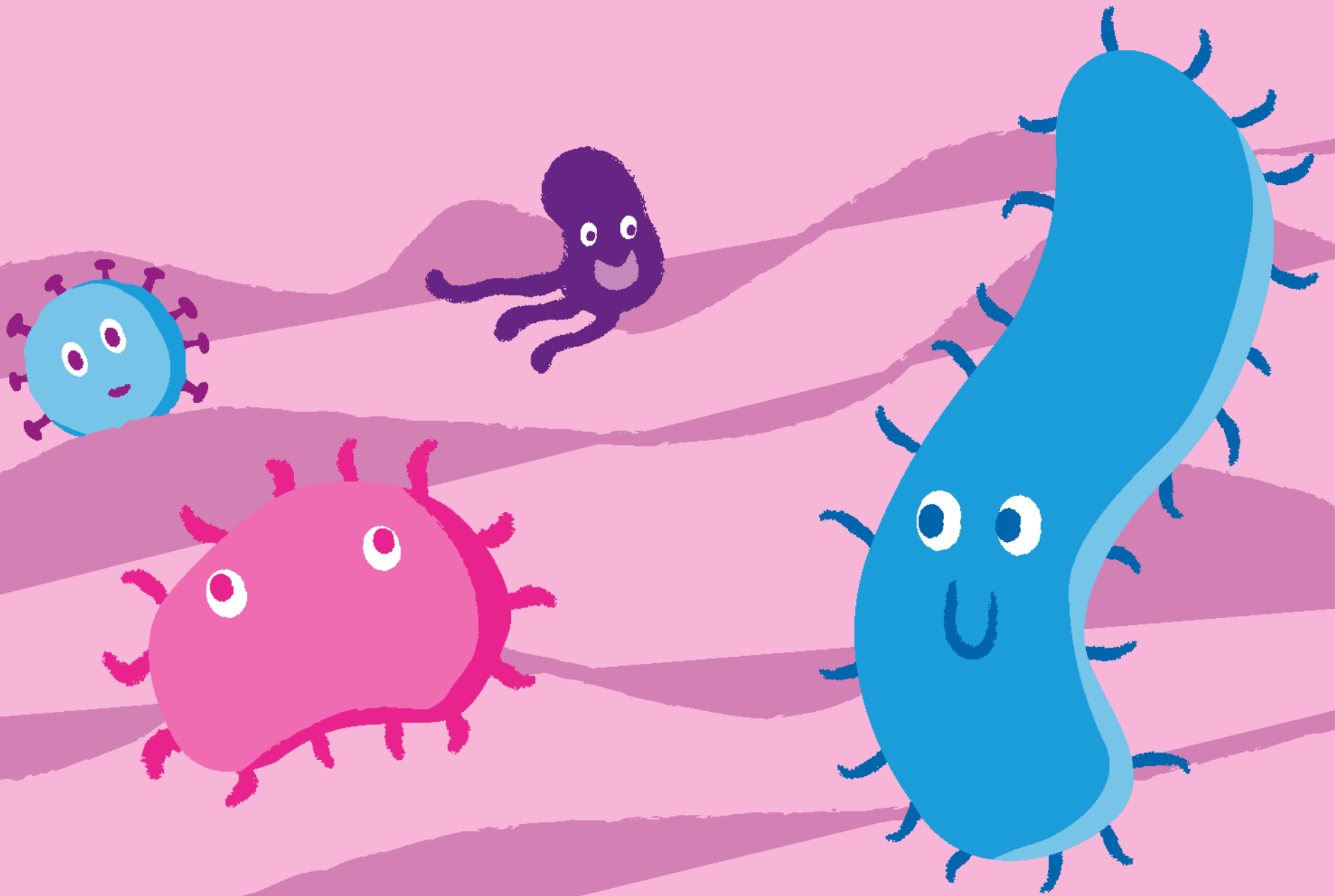
Tips på interaktion

Kan du rita ett eget virus?

Har du sett ett mikroskop någon gång?

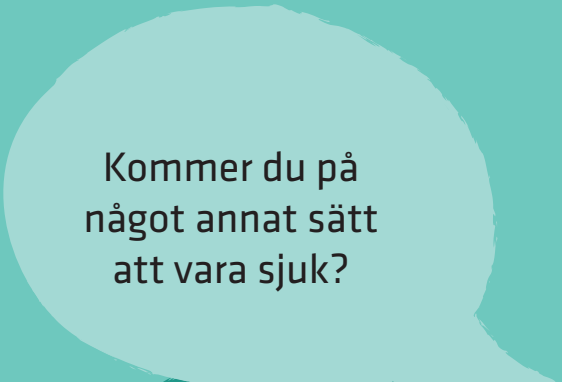
Vad är virus och bakterier, och vad är det för speciellt med dem?

“Kan virus och bakterier göra så att jag nyser?”

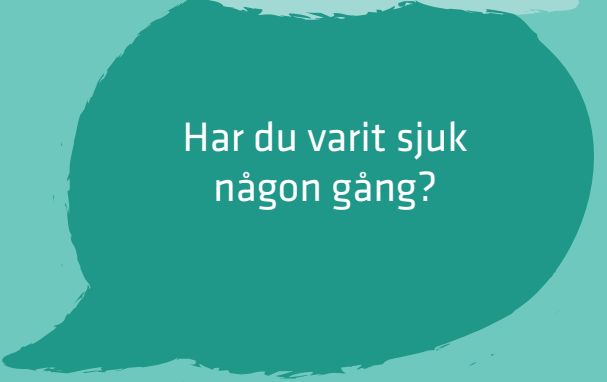
Om du blir smittad av ett virus eller en bakterie kan du bli sjuk – till exempel förkyld och nysa jättemycket.

Bakterier och virus kan också göra så att du får snor i näsan, blir magsjuk, får ont i halsen, hosta, feber, blir trött eller får prickar.

Tips på interaktion

Kommer du på något annat sätt att vara sjuk?

Har du varit sjuk någon gång?

Kan virus och bakterier göra så att jag nyser?

“Var bor virus och bakterier? Och kan de flyga?”

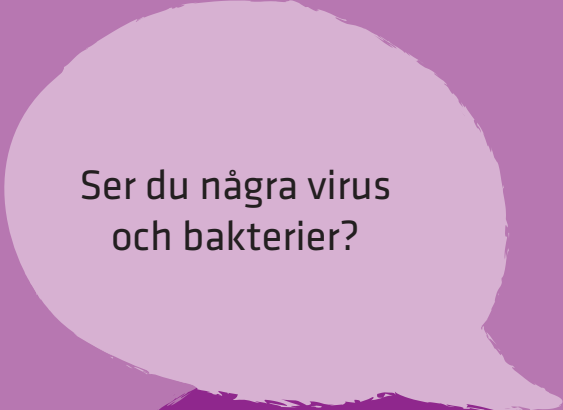
Virus och bakterier kan finnas lite överallt.
De är små och lätta och syns inte alls.

Har du tittat mot en solstråle någon gång, och kanske sett damm? Virus och bakterier är ännu mindre. De är så små att de inte syns.

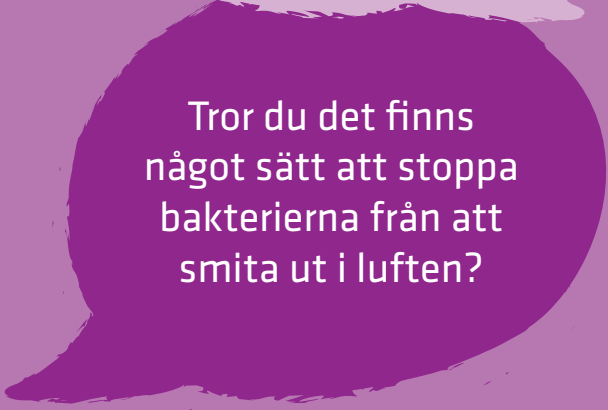
Virus och bakterier gillar att bo i snoret och spottet. När du är sjuk och hostar och nyser kan de flyga iväg en lång bit.

De kan landa lite här och där – på marken, på dörrhandtag eller kanske på en kompis. De kan också hamna på händerna.

Tips på interaktion

Ser du några virus och bakterier?

Tror du det finns något sätt att stoppa bakterierna från att smita ut i luften?

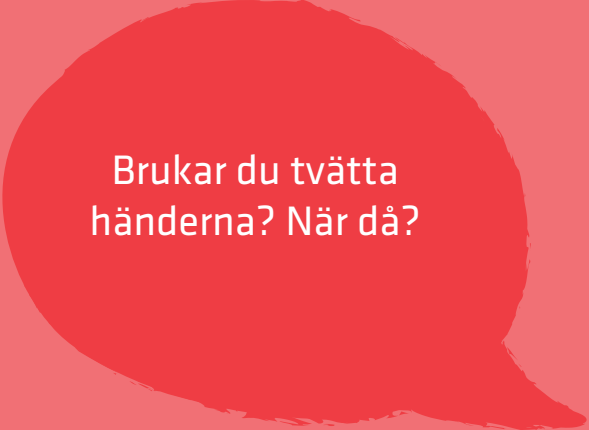
Var bor virus och bakterier? Och kan de flyga?

“Varför ska jag tvätta händerna?”

Att tvätta händerna är toppen. Det är ett sätt att få bort de där virusen och bakterierna.

Då hjälper du både dig själv och andra att inte bli sjuk av virus eller bakterier som kan ha fastnat på händerna. Ibland finns det inte tvål och vatten i närheten. Då kan du ta handsprit istället.

Tips på interaktion

Brukar du tvätta händerna? När då?

Varför ska jag tvätta händerna?

**“Alla nyser ibland, det bara kommer.
Varför är det så?”**

Ja, det bara kommer. Särskilt när man är sjuk och förkyld.

Om man måste nysa eller hosta så är det bra att göra det i armvecket. Då fastnar virusen och bakterierna i tyget på kläderna och kan inte flyga därifrån.

Då kan de inte hoppa över till någon kompis – det är bra.

Tips på interaktion

Var sitter
armvecket?

Varför är det bra att
virusen och bakterierna
fastnar där?

Varför ska du tvätta
händerna när du
kommer hem, precis
innan du ska äta, och när
du varit på toaletten?

Alla nyser ibland, det bara kommer. Varför är det så?

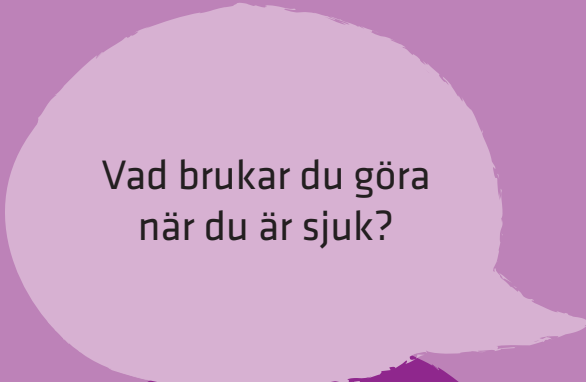
“Varför ska jag vara hemma när jag är sjuk?”

Om du känner dig sjuk ska du stanna hemma och ta det lugnt.

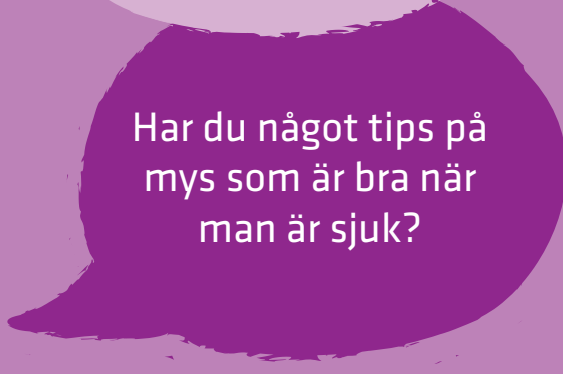
Då kan kroppen jobba i fred med att få bort virusen och bakterierna. När du vilar blir du frisk fortare.

Om du är hemma när du är sjuk så smittar du inte dina kompisar heller.

Tips på interaktion

Vad brukar du göra när du är sjuk?

Har du något tips på mys som är bra när man är sjuk?

Varför ska jag vara hemma när jag är sjuk?

“Träffar jag virus och bakterier varje dag?”

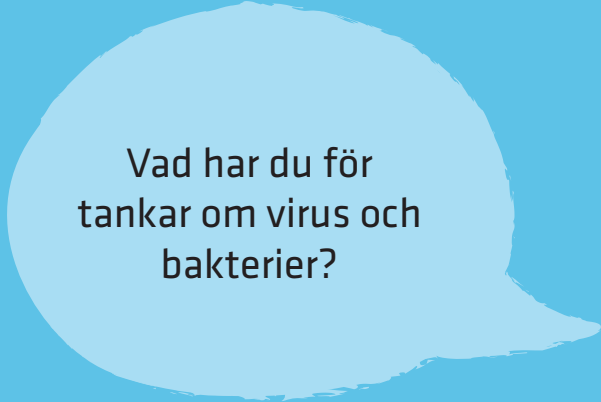
Ja, virus och bakterier är en del av hela världen, precis som du och jag.

De finns överallt (fast de inte syns) och de flesta är inte särskilt farliga, vissa är till och med nyttiga.

En del virus och bakterier kan du bli sjuk av. Och en del blir du inte sjuk av alls. Ibland när man hör om virus och bakterier som smittar, så kan man känna sig lite orolig.

Om du känner dig orolig är det bra att prata med någon vuxen om det så att du kan få veta lite mer, och prata om oron. Det är också bra att leka med kompisar.

Tips på interaktion

Vad har du för tankar om virus och bakterier?

Träffar jag virus och bakterier varje dag?

“Vad händer om jag blir sjuk?”

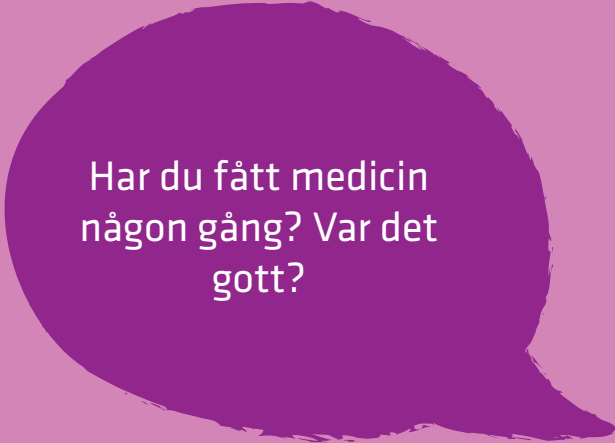
Har du fått ont i halsen eller ont i öronen någon gång? Det är viruset eller bakterierna som gör det.

Efter ett tag tröttnar de, då går det över. Det är oftast inte farligt men det är viktigt att vila och ta det lugnt.

Ibland behöver du ändå gå till doktorn. Ibland kan doktorn ge dig en medicin som heter antibiotika.

Doktorn är bra på att veta om medicinen behövs, och om den kan hjälpa eller inte. Den hjälper bara till med bakterierna, inte med virus. För det mesta tar kroppen själv hand om att bli frisk.

Tips på interaktion

Har du fått medicin någon gång? Var det gott?

Vad händer om jag blir sjuk?

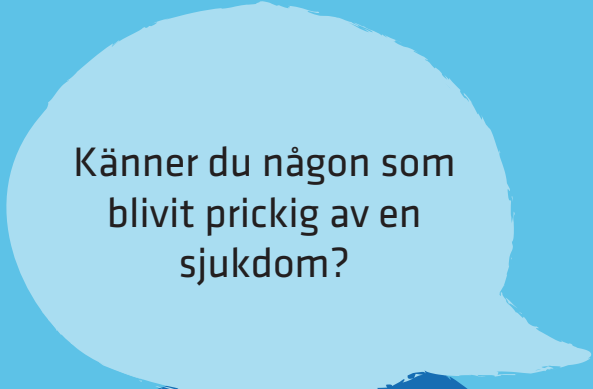
“Varför får jag sprutor ibland?”

I sprutorna finns det vaccin.

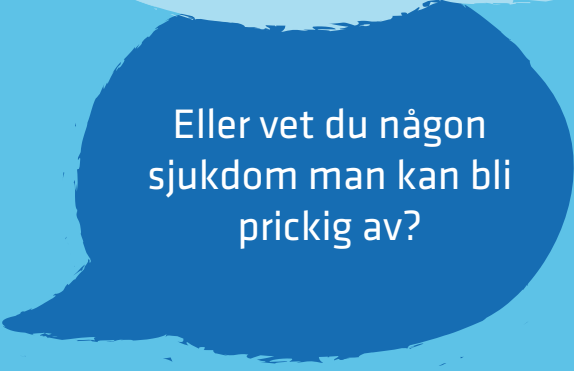
Vaccinet gör att du slipper bli sjuk av de virus och bakterier som är farliga.

En del av de sjukdomarna kan man bli prickig av. En sådan sjukdom heter mässling. Vaccinet gör att du slipper bli väldigt sjuk.

Tips på interaktion

Känner du någon som blivit prickig av en sjukdom?

Eller vet du någon sjukdom man kan bli prickig av?

Varför får jag sprutor ibland?

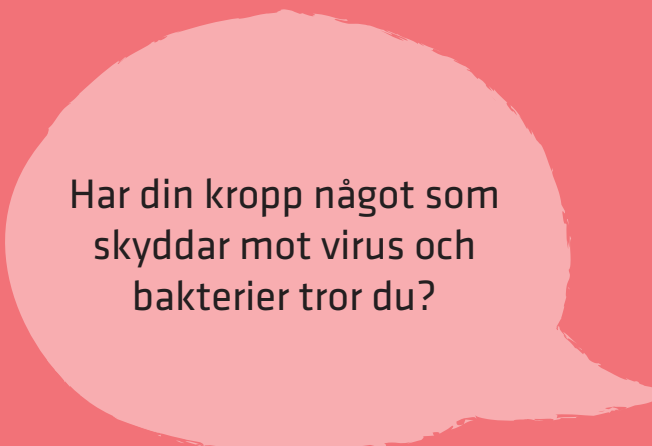
“Hur funkar ett vaccin?”

Vaccinet hjälper kroppen att skapa ett skydd mot en viss sjukdom.

Om du skulle träffa på den sjukdomen, så minns kroppen hur den ska göra för att försvara sig mot sjukdomen.

Det gör att du slipper bli sjuk så ofta.

Tips på interaktion

Har din kropp något som skyddar mot virus och bakterier tror du?

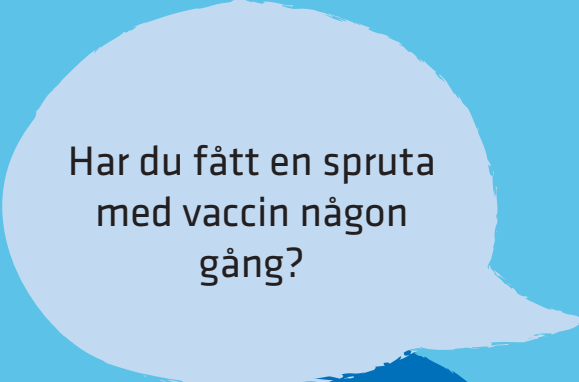
Hur funkar ett vaccin?

“Hur går det till när jag får vaccin? Gör det ont?”

Både bebisar och stora barn som går i skolan får vaccin som skyddar mot sjukdomar.

Man får ett litet stick i armen eller benet. Det kan sticka till lite, men det går över väldigt fort.

Tips på interaktion

Har du fått en spruta med vaccin någon gång?

Minns du hur det var?

Hur går det till när jag får vaccin? Gör det ont?

“Vad mår du bra av?”

En massa saker hjälper dig att må bra. Att skydda sig mot bakterier och virus är inte allt.

För alla barn i hela världen är det viktigt att leka, vila, sova, äta, dricka, vaccinera sig, borsta tänderna och tvätta händerna.

När du gör sådana saker tar du hand om dig. Det är viktigt för att må bra.

Tips på interaktion

När mår du bra?

Vad gillar du
att göra?

Vad mår du bra av?

Tack för hjälpen, nu vet jag lite mer om virus och bakterier. Och kanske du också.

Tack för hjälpen, nu vet jag lite mer om virus och bakterier. Och kanske du också.

Folkhälsomyndigheten